

Відкриті виховна година «Попіл Чорнобиля»

Керівник гуртків Бойко І.П.

Епіграфи на плакатах; грона калини, перевиті чорною стрічкою; портрети ліквідаторів, які померли; магнітофон, колиска, у якій проросло і всохло фруктове дерево. На гілках дерева замість плодів - поминальні граматки з іменами померлих унаслідок аварії та лампадка. Усе дерево перевите чорними стрічками та червоним вишитим рушником.

(Лунають поминальні дзвони. Звучить «Реквієм» В.Моцарта).

1-й ведучий.

Чи знаєш ти, світе,
Як сиво ридає плин,
Як тяжко, як тужно,
Моєму народу болить?!

2-й ведучий.

Журбо моя!
Зажуро!
Ти сива, сиза, біла!
Ти чорний біль!
Чорнобиль!
Ти у моїй крові!

Шановні присутні! Сьогодні ми проведемо урок пам'яті про трагедію Чорнобиля.

Полин-трава... Стародавнє містечко пригорнулося серед лісів і ланів до світлової Прип'яті. А звідки, з яких глибин народних придбала чи назву Чорнобиль - полин-трава?

Чорнобиль... Мертва зона... Сьогодні такі слова гірким болем відлунюються у них серцях. Заростають деревами, кущами, травою опромінені села. Вони порожні, мертві. Поступово руйнуються хати. Разом із ними руйнуються, зникають неповторні цінності поліської давнини.

Про жахливу подію важко згадувати, страх проймає душу при згадці про мільйон загиблих людей, особливо молодих, які помирають повільно, але в тяжких муках. Ще багато століть ця трагедія буде нагадувати про себе вадами у новонароджених.

Ранок... Чорний ранок...

26 квітня 1986 року.

О 1 годині 23 хвилині 40 секунд, коли всі безтурботно спали, над четвертим реактором Чорнобильської АЕС нічну темряву розірвало полум'я. Мирна, щаслива весна перестала існувати для українського народу.

1-й учень.

Зоря полинова горить
І осяває в доколі
Порожні села, ниви голі,
Бур'ян, що з вітром гомонить.
Печать і пуста - на віки.
Мов сльози, роси срібріють.
І страшно, хижо, дико виють
В безлюдній Прип'яті вовки.

2-й ведучий.

«З руїн реактора виривається стовп вогню, пари, уламки перекриттів, блискучих труб, палаючих шматків графіту. Стовп стрімко, як фантастична ракета, піднявся в небо,

освітлюючи корпуси атомної, річку з верболозами. Вогненний стовп завмирає на висоті 1,5 км. На вершині його утворилась світла куля, яка наче засмоктує себе цей примарний стовбур, всередині якого щось рухається, згортається, випробовується, але сам він стоїть над нічною землею, як ялинкова іграшка кривавого кольору. Ніч безвітряна. І стовп стоїть між небом і землею, наче вагається, куди ж йому пустити свій корінь».

1-й учень.

Зойкнула Земля чаїним криком:

- Сину, вбережи і захисти!

Вийшла мати із іконним ликом:

- Йди, синочку. Хто ж, коли не ти?

Спалахнуло небо, впало крижнем:

- Сину, вбережи і захисти!

Вийшла Жінка з немовлятком ніжним:

- Йди, коханий. Хто ж, коли не ти?

1-й ведучий.

За покликом рідної землі на захист свого народу першими до палаючого реактора по тривозі прибули пожежні з охорони Чорнобильської АЕС на чолі з начальником караулу Володимиром Правиком.

2-й ведучий.

23-річний Правик, як потім було встановлено комісією, вибрав найбільш правильне рішення - направив свій загін з 14 чоловік на дах машинного залу площею в 500 квадратних метрів. Адже в цьому залі знаходилися всі турбіни, через нього йшли численні кабелі високовольтної лінії, які від вогню могли б перетворитися на бікфордів шнур.

1-й ведучий.

Незабаром прибуло підкріплення з міста Прип'яті на чолі з лейтенантом Віктором Кібенюком. Вступивши у вируjące полум'я, у смертельну небезпеку, якою дихав реактор, пожежні в ту ніч, не шкодуючи сил, ні самого життя, виконали присягу на вірність народу України.

(Лунає музика з кінофільму «Приборкання вогню»).

3-й учень.

Вогонь і землю зріднили собою,

І кипіла у них під ногами земля.

Навіть небо двигтіло од вогненного болю,

І тривога палюща долітала здаля.

А трагедія кожну мить наростала,

Мов зібрала зі світу пожежі, розплати, війну.

І немов з Хіросіми, з безодні повстала

Перед людством, відкривши свою таїну.

Як спинити її - нуртувало єдине бажання.

Не терпілось, не ждалось - загрожував згаяний час.

Невпокорене атомне випробування

Впало вперше, пожежники мужні, на вас.

2-й ведучий.

А вогонь все лютував, не вщухав. Коли на місце аварії прибув начальник пожежної частини майор Телятников, то побачена картина приголомшила його.

1-й ведучий.

Відкритий реактор, а зверху над його смертоносним радіаційним диханням, на величезній висоті, приблизно в 70 метрів, метушилися маленькі постаті. Майор піднявся на дах машинного залу. З тріском палала вся площа покрівлі. Навкруги разом із вогнем вирував задушливий дим, киплячий бітум пропалював чоботи, розпеченими бризками осідав на одяг, в'їдався в шкіру. До 5-ї години ранку пожежу було ліквідовано. Подув легенький вітерець. І величезний стовп диму, пилу, кіптяви відірвався від реактора і посунув територією України, Білорусії, Росії, сіючи за собою смертоносну радіацію. Ціною життя 28 пожежних було врятовано інші блоки АЕС, Київ, Україну та інші країни від страшної катастрофи.

(На екран проектується портрет 6 пожежних, імена яких називає ведучий).

2-й ведучий.

Ось імена перших жертв Чорнобильського полум'я: Володимир Тищура, Віктор Кібенюк, Володимир Правик, Василь Ігнатенко, Микола Титенюк і Микола Вашук.

4-й учень.

Перший удар на себе,
Перший вогонь на себе.
Так відчайдушно Данко
Людям віддає своє серце.
З полум'ям стали до бою,
З полум'ям смертоносним.
І заступило собою
Світ, що малий, що дорослий.

(На екран проектується покинуте місто Прип'ять).

Світ з посивілим житом,
З цвітом і гроном калини,
З вічним дитячим сміхом,
Що на вустах батьківщини.
Світ - із лугами, лісами,
З ріками і зорею,
З чистими небесами
Над скупаною землею.
І віддали все, що мали:
Життя - що одно в людини.
Вірю, що ви рятували
Долю моєї дитини.

2-й учень.

Як багато горя... Воно б'є у наше серце, у свідомість. Страшне чорнобильське лихо і досі продовжується, забираючи все нові й нові жертви.

Але я вірю, що пісня у лузі ще озветься, і доля сонечком зійде, з'явиться радісна веселка після чистого дощу над тобою, мій загублений краю.

3-й учень.

У лугах пишається калина,
Біжить по каменю вода.
За руку мати молода
Веде у світ малого сина.
Щебече, мов пташка, дитина,
Цвіте і сяє далина,
Але тривожна і сумна

Лежить під небом Україна.
Здається, ніби мирна днина, -
Проте, Чорнобильська біда
Не проминула без сліда.
І гіркота пече полинна.

Передчуття терзають злі;
Повторюють все важче й важче,
Що вічно будуть син і мати,
І будуть люди на землі.

(Звучить пісня «На могилі маїї посадить молоду яворину» у виконанні І.Гігу).

1-й ведучий.

Пролітають роки. Для людей цей край став мертвим, але природа і далі продовжу життя. Вона мовчки страждає за помилки людей. Природа оживає:

Жасмин цвіте, і трави косять,
І сіно пахне і п'янить.
І йдуть дощі, коли не просять,
І з вітром колос гомонить.
Усе живе жадає жити,
Снаги і сили повне вщерть.
І важко, й страшно говорити,
Що над усім чигає смерть,

Радіація встигла наробити багато лиха не лише теперішньому поколінню, але й прийдешньому. Чорнобиль – незаживаюча рана на тілі нашої землі.

У 1986 році виселено з чорнобильської зони 91 тисячу мешканців із 76 населених пунктів. Ще протягом 10 років продовжувалося виселення. До 1996 року переселено 160 тисяч осіб. На даний час усього виселено із чорнобильської зони 166 тисяч населення.

Більше 2 тисяч населених пунктів мають статус постраждалих.

1-й учень.

На грані людства, на краю -
У тривозі атомній стою.
Душа тривожиться, мов птиця:
А що, як висохне криниця?
Тривожиться у полі колос:
Чому замовк пташиний голос?
І вмить здригається планета,
І річка Прип'ять, і річка Лета.
Не все, не все пощезне в світі.
Ще в зорях - сад, земля - у цвіті.
Лист подорожника. Дорога.
Та в серці - атомна тривога.

(Звучить «Лакримоза» В. Моцарта)

2-й ведучий.

З'явившись під знаком біблійної зірки Полин, Чорнобиль став якщо й не розплатою, то найсерйознішою пересторогою варварству, технократичній сваволі, коли дозволяли собі знущатися з природи - одвічної матері й майбутнього, з ХХІ століття: нам усім, як грузне попередження - схаменутися, задуматися про цивілізацію поки не пізно.

(Тихо лунає «Маленький реквієм» П. Чайковського).

Вчитель (запалює свічку). Свічка поминальна і свічка Надії... 26 квітня полум'я свічок у кожному домі зіллється в одне полум'я Віри! Ми будемо жити. /Пісня/

2-й учень

Чи буде квітень, як завжди,
Дарунком весняної здоби,
Чи власним іменем біди
Ми назвемо його «Чорнобиль»?
Чи, може, викинем його
З календарів своїх, допоки
Нас темний грітиме вогонь
Ще не відкритих ізотопів?
Сумління мисль не має меж,
Її спинити годі. І ти, Чорнобилю,
Ти теж не маєш меж сьогодні.

(Звучить п'єса «Аве, Марія» Ф. Шуберте)

1-й ведучий.

І щовесни у Великодню ніч, як забує зело, спалахнуть цвітом сади, як зійде місяць і вистоїться у ставках та криницях вода, як умовкне лихо, приходять із небес три жони святі: Київська Русь, Козацька Січ і Соборна Чорнобильська України. Розстеляються домоткані рушники вздовж Дніпра поміж трав, ставлять олив'яні миски з кануном, варениками, галушками, узваром, медами. Запалюють поминальні свічі, лунають дзвони Десятинної церкви, Михайлівського Золотоверхого монастиря, козацького Межигірського звучить тихий голос посивілої від горя землі.

(Учні розстеляють рушник, на нього ставлять обід для померлих).

Чорнобильська мадонна (зі свічкою в руках).

Ходи до мене, роде мій, вечеряти!
Покірно прошу до святої вечері.
Пригощайся, роде мій скорботний,
Діти мої, квіти викошені!
Ключ мій журавлиний,
На рідній землі підстрелений!
Муко моя довічна!
Скорбото моя всевишня!

1-й учень.

І пливуть Чумацьким Шляхом тіні з білої небесної України й сідають до поминальної вечері.

Чорнобильська мадонна.

Як там тобі, родину наша, на тій небесній Україні? Чи ж ростуть і там тополі, мальви, калина? Чи ж білі у вас хати? Чи є вечорниці, сміх по хуторах і левадах? Чи є заручини і хрестини, чи ж радість є? Мабуть, це все до вас пішло, бо на земній Україні ні сміху, ні радощів, ні пісень. Лише квітує погибель, лише регоче лихо, лише жнивує горе на чорнобильській межі...

2-й учень.

Роде наш небесний! Народе Божий, неоплаканий! Прости, народе Божий! Прости цю прокляту землю, цей милий рай, на якому оселився диявол. Усіх нас, грішних, прости, що мовчали, за упокій твій молебнів не справляли, поминальних свічок не світили, обідів за тебе не робили. І ми покарані за безпам'ятство. І до нас озвалося лихо. Нагодовано і нас смертоносним плодом, горить і над нами лиховісна, непогасна свіча.

(Лунають дзвони)

Учень.

Чорнобиль... Нині це слово знає весь світ. Тепер цю траву не назвеш незабудкою. Чорнобиль - мука і трагедія, це подвиг і безсилля, це пам'ять, це наш нестерпний біль.

Учитель.

І наша пам'ять багатьох наступних поколінь знову і знову буде повертатися до трагічних квітневих днів 1986 року, коли ядерна смерть загрожувала всьому живому і неживому.

Трагедія Чорнобиля розбудила нашу совість.

Дзвони Чорнобиля закликають: «Пам'ятайте!».

1-й учень.

Щоб наша дума й дорога

Єднали глибину і вись, -

Волає чорнобильська пересторога:

- Людство, зупинись!

2-й учень

На землі, у домі вселюдському,

Суперечностей і негараздів - тьма.

Будьмо, люди, обережні в ньому,

Іншого житла у нас нема!

